

Το αποσφαιρικό περιβάλλον της Αθήνας.
Έκθεση Υπεκδώσεις 1995

Σελίδα 3

Σχέδιο Π.Δ. για τον Αμίαντο

Σελίδα 4

ΔΡΑΣΗ

για ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΘΗΝΑΣ • ΤΕΥΧΟΣ 41 • 4ΟΣ ΧΡΟΝΟΣ • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1995

Κίνητη τηλεφωνία

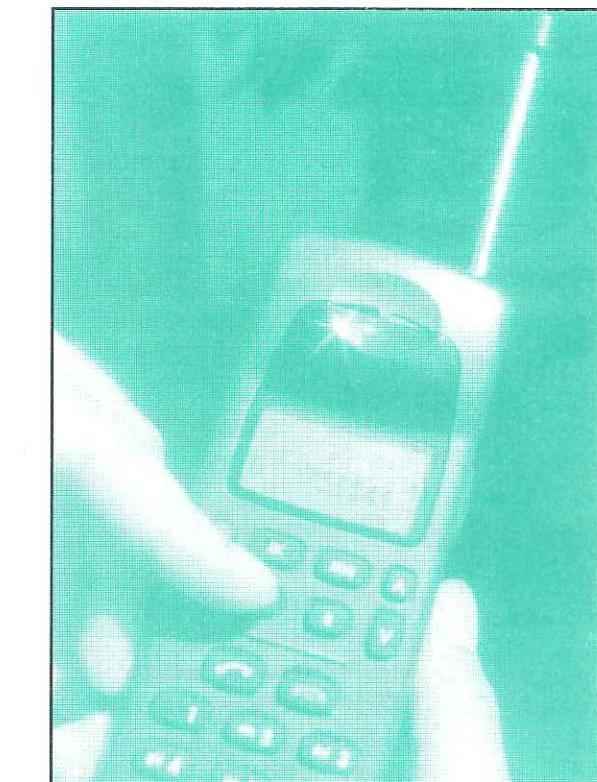
Αναπάντητα ερωτήματα

Το τελευταίο διάστημα και λόγω τις διάδοσης της κινητής τηλεφωνίας υπάρχει προβληματισμός για τις πιθανές επιπτώσεις της χρήσης του κινητού τηλεφώνου, στην υγεία των χρηστών.

Πρώτα από όλα πρέπει να ξέρουμε ότι η ακτινοβολούμενη ηλεκτρομαγνητική ενέργεια κατά την χρήση των κινητών τηλεφώνων είναι μικρή.

Υπάρχει όμως η ιδιαιτερότητα ότι η κεραία της συσκευής βρίσκεται πολύ κοντά στο κεφάλι του χρήστη. Ετσι τα μάτια, το εσωτερικό των αυτιών και ο εγκέφαλος είναι περιοχές που ακτινοβολούνται.

Οι φακοί των ματιών και οι εμπρόσθιοι θάλαμοι αυτών βρίσκονται εξωτερικά, έχουν μικρή μάζα 0,2 gr και δεν έχουν κυκλοφορία αίματος γεγονός που σημαίνει ότι τυχόν παραγόμενα ποσά θερμότητας δεν απάγονται εύκολα. Σημειωτέον ότι άνοδος της θερμοκρασίας

αυτών κατά ένα βαθμό Κελσίου λόγω έκθεσης σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία πρέπει να θεωρηθεί ως κατώφλι για πιθανό δυσμενές αποτέλεσμα.

Κατά την έκθεση του εγκεφάλου στην εκπεμπόμενη από το κινητό τηλέφωνο ακτινοβολία, και ενέργεια που απορροφάται από αυτόν δεν είναι

δεδομένη. Υπολογισμοί και δοσομέτρηση σε ομοιώματα έδειξαν ότι είναι δυνατό μέχρι και το 50% της εκπεμπόμενης ενέργειας ανάλογα με τις συνθήκες να απορροφηθεί από το κεφάλι.

Προκειμένου για τον εγκέφαλο η απορρόφηση ενέργειας δεν γίνεται ομοιόμορφα. Είναι δε γνωστό ότι στον εγκέφαλο περιοχές με πολύ μικρή έκταση έχουν πολύ σημαντικές λειτουργίες. Πρός το παρόν δεν υπάρχουν επιστημονικά στοιχεία για πιθανές βιολογικές επιπλοκές που συνδέονται με μικρές και ταχείες μεταβολές της θερμοκρασίας του εγκεφάλου.

Επίσης από επιστημονικά δεδομένα δεν προκύπτει ότι μπορούν οι ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες στην περιοχή των ραδιοσυχνοτήτων να προκαλέσουν μεταλλάξεις.

συνέχεια στη σελίδα 4

Εργασιακά Συμβούλια και προστασία του περιβάλλοντος.

Η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων μας ενημερώνει ότι η κυβέρνηση της Δανίας πρόκειται να υποβάλει στο Ευρωκοινοβούλιο σχέ-

διο νόμου ως τροπολογία στο θεσμικό πλαίσιο των συμβουλίων επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με αυτά τα συμβούλια επιχειρήσεων θα έχουν το δικαίωμα να εξετάζουν ζητήματα προστασίας του περιβάλλο-

ντος που έχουν σχέση με την επιχειρηση και τους τρόπους αντιμετωπισής τους.

Η επιχειρηση θα είναι υποχρεωμένη να παίρνει υπ' όψη τις προτάσεις και τα μέτρα σε αυτό τον τομέα.

ΥΓΕΙΑ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Επαγγελματικές ασθένειες

	ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΕΚ ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΟΣ	ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΕΚ ΧΛΩΡΑΤΟΥΛΕΝΙΟΥ	ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΕΚ ΦΩΣΦΟΡΟΥ
Περιγραφή νόσου	<ul style="list-style-type: none"> - Απώλεια αισθήσεων, δύσπνοια, σπασμοί. - Μέθη εκ μονοξειδίου του άνθρακος, κεφαλαλγία, ναυτία, ίλιγγοι, εμβοσί των ώτων, μείωσης μυϊκής ισχύος. - Υπολειμματικά νευρικά ψυχικά και καρδιαγγειακά διαταραχαί. - Διαταραχαί οράσεως, μνήμης, συγγενικά καταστάσεις. - Διαταραχαί ύπνου και συμπεριφοράς. 	<p>Επιπεφυκίτις Δερματίτις Εγκεφαλίτις Νευρίτις της δευτέρας και πέμπτης εγκεφαλικής συζυγίας.</p>	<p>Δηλητηριάσεις εκ του φωσφόρου ή των ενώσεων αυτού με τας αμέσους συνεπείας των δηλητηριάσεων τούτων. Εντοπισμέναι οστικά νευρώσεις κυρίως της κάτω γνάθου, αραιοποιός οστείτις</p>
Επιχειρήσεις - Εργασία	<ul style="list-style-type: none"> - Εργασίαι επισκευής ή συντηρήσεως εις ελαττωματικάς εγκαταστάσεις θερμάνσεως. - Χρησιμοποίησις μέσων θερμάνσεως έλευθέρας καύσεως. - Παρασκευή, διανομή και βιομηχανική χρήσις μιγμάτων αερίων περιεχόντων μονοξειδίου του άνθρακος. - Εργασίαι εντός αυτοκινητοστασίων και χώρων επισκευής αυτοκινήτων. - Οδήγησις αυτοκινήτων, οχηματιδίων διαθετόντων κλειστόν θαλαμίσκον ή κακώς προστατευόμενον - Πυρκαϊάι και εκρήξεις εντός κλειστών χώρων ως π.χ. συράγγων και ορυχείων. - Παρασκευή και χρησιμοποίησις καρβονυλομετάλλων. - Χρησιμοποίησις μονοξειδίου του άνθρακος εις την χημικήν βιομηχανίαν δια την παρασκευήν ετέρων προϊόντων. 	<p>Εργασίαι εκθέτουσαι εις την επίδρασιν των εν λόγω ουσιών π.χ. απολύπανσις δερμάτων, μετάλλων κ.λ.π.</p>	<p>Πάσα μέθοδος συνεπαγμένη την παραγωγήν ή την έκλυσιν ή την χρησιμοποίησιν του φωσφόρου ή των συνθέτων αυτού. Χρησιμοποίησις του φωσφόρου δια την παρασκευήν χρωμάτων, καπνογόνων, μυοκτόνων, αντιπαρασιτικών, απορρυπαντικών και αποσκληρυντικών του ύδατος.</p>
Χρόνος	<p>a) Ελάχιστος χρόνος απασχολήσεως</p> <p>β) Μέγιστος χρόνος από της διακοπής της απασχολήσεως</p>	<p>a) Ελάχιστος χρόνος απασχολήσεως: 30 ημέραι.</p> <p>β) Μέγιστος χρόνος από της διακοπής της απασχολήσεως: 30 ημέραι.</p>	<p>a) Ελάχιστος χρόνος απασχολήσεως: 2 έτη.</p> <p>β) Μέγιστος από της διακοπής της απασχολήσεως: 1 έτος.</p>

...Οικολογικά βλήματα

Στο τελευταίο τεύχος των "ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ" εντοπίσαμε μία ειδηση που σοκάρει και ίσως θα προκαλέσει γέλιο αν δεν είχε μακάριο, περιεχόμενο. Η ειδηση έχει ως εξής:

Οι Σκανδιναβικές χώρες προωθούν με συντονισμένα μέσα τα προϊόντα των ερευνητικών εργαστηρίων των πανεπιστημάτων και της βιομηχανίας τους. Ενα τέτοιο εργαλείο προώθησης είναι το περιοδικά New Nordic Technology, στο τελευταίο τεύχος, του οποίου προβάλλεται μεταξύ άλλων το "οικολογικό βλήμα" του B.Jakobson.

O Jakobson έχει πατεντάρει ένα "οικολογικό" βλήμα το οποίον περιέχει 400 φορές λιγότερο μόλυβδο από τα συμβατικά βλήματα. Η έρευνά του για "βλήματα φίλικά προς το περιβάλλον" χρηματοδοτήθηκε από το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας της Σουηδίας (NUTEK).

Αρκετές βιομηχανίες πολεμικού υλικού ενδιαφέρθηκαν για το προϊόν που ήδη δοκιμάζεται στις ΗΠΑ. Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι υπάρχει σχέδιο νόμου στο Κογκρέσο των ΗΠΑ για την απαγόρευση της χρήσης μολυβδούχων βλημάτων μετά το 2000.

Το μυστικό του Jakobson είναι η χρήση ενός τελουριούχου χάλυβα, για να δώσει την ανάλογη μαλακότητα, και η επικάλυψη με χαλκό που κάνει το βλήμα ανθεκτικό στην οξειδώση και ενεργεί ως λιπαντικό κατά την κίνηση του βλημάτου στην κάννη.

Είναι ευτύχημα που αποκτήσαμε επιτέλους οικολογικά βλήματα. Έτσι θα γίνει πιο δημοφιλής ο πόλεμος και πιο ευτυχή τα θύματα.

Λίγο το χεις να σκοτώνεις χωρίς να μολύνεις το περιβάλλον με μόλυβδο;

Το ατμοσφαιρικό περιβάλλον της Αθήνας

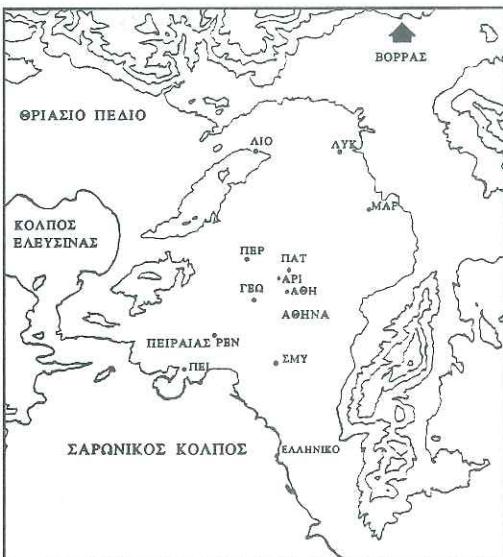
Έκθεση ΥΠΕΧΩΔΕ 1995

Η περιοχή της Αθήνας όπως όλες οι μεγαλουπόλεις στον κόσμο παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Τα προβλήματα αυτά επιδεινώνονται λόγω της κακής ρυμοτομίας της περιοχής και της υπερσυγκέντρωσης του πληθυσμού. Επίσης επιβαρυντικοί παράγοντες για τη ρύπανση είναι η τοπογραφία της περιοχής (περικύλωση της πόλης από βουνά) και η έντονη ηλιοφάνεια. Τα βασικά συμπεράσματα σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

- Η ατμοσφαιρική ρύπανση στην Αθήνα, για το 1994, κυμάνθηκε από χαμηλά ως και μέτρια επίπεδα, για το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (περίπου 89%) του χρόνου.

- Μεγαλύτερες τιμές SO₂, NO₂, CO και καπνού παρουσιάζονται στο κέντρο της πόλης ενώ για το O₃ μεγαλύτερες τιμές παρουσιάζονται στην περιφέρεια και κυρίως στα βόρεια πράσια. Για το NO₂ και τον καπνό υπάρχει υπέρβαση των Εθνικών ορίων ποιότητας ατμόσφαιρας σε έναν από τους σταθμούς του κέντρου (Πατησίων). Ενώ για το O₃ υπάρχει υπέρβαση για

διοξειδίου του θείου, καπνού, και μονοξειδίου του άνθρακα παρουσιάζονται τους χειμερινούς μήνες ενώ τους καλοκαιρινούς εμφανίζονται μεγαλύτερες τιμές διοξειδίου του αζώτου και οζόντος.

- Στη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, οι τιμές όλων των ρύπων εκτός του οζόντος παρουσιάζουν μείωση.

- Διαχρονικά οι τιμές της ρύπανσης από καπνό και μόλυβδο παρουσιάζουν μείωση ως αποτέλεσμα των διαφόρων μέτρων που έχουν ληφθεί. Εξαίρεση αποτελούν οι τιμές καπνού για το 1993, όπου σε ορισμένες θέσεις παρουσίασαν αύξηση σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο. Το SO₂ που τα τελευταία χρόνια έδειχνε τάσεις αύξησης, το 1993 μειώθηκε σημαντικά. Οι τιμές του NO₂ δεν παρουσιάζουν σημαντική διαχρονική μεταβολή. Για το CO τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουνται τάσεις μείωσης, κυρίως στους σταθμούς του κέντρου της πόλης. Αυτό πιθανόν να οφείλεται στη μερική αντικατάσταση του στόλου των αυτοκινήτων, με αυτοκίνητα νέας τεχνολογίας.

- Μεγάλες τιμές ρύπανσης παρουσιάζονται με διεύθυνση ανέμου Ν.Ν.Δ., με ταχύτητα ανέμου μικρότερη από 5 m/s και όταν επικρατούν συνθήκες θερμοκρασιακής αναστροφής.

Το 1994 (β' εξάμηνο) προωθήθηκε η εφαρμογή του ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης ΑΤΤΙΚΗ SOS, που περιλαμβάνει πόρους, μέτρα, παρεμβάσεις και έργα για μια βιώσιμη Αθήνα.

Τα συγκριτικά στοιχεία 1993-94 δείχνουν θετικά αποτελέσματα στην προσπάθεια αντιμετώπισης της Ατμοσφαιρικής ρύπανσης της Αθήνας.

Βιομηχανικά Ατυχήματα Μεγάλης Έκτασης (BAME)

Στη φάση του σχολιασμού βρίσκεται σχέδιο Υπουργικής Απόφασης που αφορά στα BAME σε σχέση με την επιχορήγηση δαπανών σε εταιρείες που υπάγονται στην νομοθεσία για τα BAME, για την πραγματοποίηση έργων και την προμήθεια εξοπλισμού για τον περιορισμό του κινδύνου που προέρχεται από τέτοιες εγκαταστάσεις.

Σ' αυτήν προβλέπονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οι επιλέξιμες δαπάνες, ο καθορισμός του ορίου ένταξης επενδυτικών προτάσεων, τα κριτήρια επιλογής, η σύσταση και λειτουργία Γνωμοδοτικής Επιτροπής που θα έχει και κοινωνική εκπροσώπηση αφού πέραν των Υπουργείων και το ΔΗΜΟΚΡΙΤΟ εκπροσωπούνται η ΓΣΕΕ και ο ΣΕΒ.

Την "ΑΡΑΣΗ" επιμελούνται οι υπεύθυνοι των Τμημάτων Περιβάλλοντος:
Χριστίνα Θεοχάρη
Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας
Χρήστος Χατζής.
Υπεύθυνος Έκδοσης:
Χρήστος Πολυζωγόπουλος
Πρόεδρος EKA
Τημή Τεύχους Δρχ. 1

Διάθεση:
EKA, Γ' Σεπτεμβρίου 48B
104 33 ΑΘΗΝΑ
TEL: 88 36 917, 88 41 818,
FAX: 88 39 271
Επιτρέπεται η χωρίς άδεια αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή μέρους του φυλλαδίου, με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για τον αμίαντο

Το νέο αυτό ΠΔ έρχεται να τροποποιήσει το ΠΔ 70 α/1988 για την "Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον αμίαντο κατά την εργασία".

Σταχνολογικόμενες ορισμένες προβλέψεις του νέου ΠΔ.

Σκοπός του νέου ΠΔ είναι η προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας περί Υκαί. Α των εργαζομένων προς τις διατάξεις της οδηγίας 91/ 382 / EOK του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου (Ε.Ε.Λ 206 / 16 / 29 - 7 - 1991).

Οι διατάξεις του ΠΔ εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα (βιομηχανικές, γεωργικές, εμπορικές, διοικητικές, εκπαιδευτικές, πολιτικές δραστηριότητες, δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, αναψυχής κλπ).

Ως αρμόδιες Επιθεωρήσεις Εργασίας ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (τα Κέντρα Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου ή οι Διευθύνσεις Επιθεώρησης εργασίας και οι Διευθύνσεις απασχόλησης με τα αρμόδια Τμήματα και Γραφεία Επιθεώρησης εργασίας κλπ).

Για κάθε δραστηριότητα που ενδέχεται να συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης στη σκόνη από αμίαντο ή από υλικά που περιέχουν αμίαντο ο εργοδότης οφείλει:

a) Να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Στην εκτίμηση αυτή προσδιορίζεται η φύση, ο βαθμός και η διάρκεια έκ-

θεσης των εργαζομένων, ώστε να είναι δυνατό να αξιολογούνται όλοι οι κίνδυνοι για την ασφάλεια η την υγεία των εργαζομένων και να καθορίζονται τα ληπτέα μέτρα.

β) Να διενεργεί μετρήσεις του αμιάντου στον αέρα των χώρων εργασίας (έλεγχος περιβάλλοντος).

γ) Να κάνει γενική ενημέρωση των εργαζομένων.

Προβλέπεται ακόμη η υποχρέωση του εργοδότη να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες Γιατρού Εργασίας όπως αυτές ορίζονται από τον Ν. 1568 / 85 ανεξάρτητα από τον αριθμό εργαζομένων στην επιχείρηση ή και την εγκατάσταση.

Προβλέπονται ακόμη ειδικές υποχρεώσεις των εργοδοτών στις εργασίες κατεδάφισης.

Ενημερωτικό Δελτίο του Ευρωπαϊκού Τεχνικού Συνδικαλιστικού Γραφείου

Το Ευρωπαϊκό Τεχνικό Συνδικαλιστικό Γραφείο (TUTB) εξέδωσε το πρώτο τεύχος ενός ενημερωτικού δελτίου.

Με αυτή την έκδοση θα δίδεται πληροφόρηση για τις δραστηριότητες του Γραφείου σε σχέση με την διαμόρφωση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο νομοθεσίας, διαδικασίων και ανάπτυξης των στάνταρντς.

Επίσης θα παρέχεται πληροφόρηση για τις εθνικές πρακτικές των κρατών μελών στο "πέρασμα" των οδηγιών για την

Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας στην Εθνική νομοθεσία.

Θα παρουσιάζονται θέματα, συζητήσεις για ζητήματα εργασιακού περιβάλλοντος.

Το Δελτίο αυτό θα προσφέρει δυνατότητα παρουσίασης απόψεων και εμπειριών ειδικών από τα συνδικάτα που ασχολούνται με αυτά τα θέματα. Θα εκδίδεται 3 φορές το χρόνο στα Αγγλικά και τα Γαλλικά. Όσοι θέλουν να γίνουν συνδρομητές πρέπει να απευθύνονται στην πιο κάτω διεύθυνση:

TUTB, BOULEVARD E. JACQMAIN, 155
B-1210 BRUSSELS, BELGIUM

Κινητή τηλεφωνία Αναπάντητα ερωτήματα

συνέχεια από σελίδα 1

Μέχρι σήμερα δεν μπορούμε βάσει κάποιου επιστημονικού υποβάθρου να θεωρήσουμε ότι οι ραδιοσυχνότητες αποτελούν παράγοντα καρκινογέννησης, ούτε υπάρχει τεκμη-

ριωμένη επιστημονικά ενδεική ότι έκθεση σε ΗΜ πεδία, που έχει ως αποτέλεσμα μικρή αυξηση της θερμοκρασίας (μικρότερη του ενός βαθμού Κελσίου) τοπικά ή σε ολόκληρο το σώμα, μπορεί να συσχετίσθει με έναρξη εμφάνισης καρκίνου η να επιταχύνει την εκδήλωση η την εξέλιξη καρκίνου. Στο βαθμό που προκύψουν νέα στοιχεία σχετικά με το θέμα θα επανέλθουμε.

Πηγή: Αφιέρωμα ΤΕΕ στην Κινητή Τηλεφωνία.